

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
& ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αθήνα, 26 Σεπτεμβρίου 2017

Αρ. Πρωτ.: 103040

Ταχ. Δ/νση : Νίκης 5
Πλ. Συντάγματος
Ταχ. Κώδικας : 10180
Πληροφορίες : Θ. Παράσχη
Τηλέφωνο : 210 3332061

ΠΡΟΣ : Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
KOIN: - Βουλευτή:
κο Γιώργο Δημαρά
(διά της αρμόδιας Υπηρεσίας
της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ : Απάντηση στην Αναφορά με Α.Π. 2353/7-9-2017

Σχετικά με την ανωτέρω Αναφορά, που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κος Γιώργος Δημαράς και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μας, σας διαβιβάζουμε τα με αριθμ. πρωτ. 100215/19-9-2017 & 100608/20-9-2017 έγγραφα της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή.

Ο Υπουργός

Δημήτρης Παπαδημητρίου

ΕΣΩΤ. ΔΙΑΝΟΜΗ
Γραφ. Υπουργού
Τμήμα Κοιν.Ελέγχου

Αρ. σελ. απάντησης (1)
Αρ. σελ. συνημμένων (6)
Συνολικός αρ. σελίδων (7)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
& ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΓΟΡΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝ. Δ/ΝΤΗ

Αθήνα 19 - 09 - 2017

Αριθμ. Πρωτ. : 100215

Ταχ. Δ/νση : Πλ. Κάνιγγος
Ταχ. Κωδ. : 101 81
Πληροφορίες: Χ. Παπαγεωργίου
Τηλέφωνο : 210 - 3893533
FAX : 210 - 3838981

ΠΡΟΣ: ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΘΕΜΑ: Αναφορά με αριθμ. πρωτ. 2353/07-09-2017.

Απαντώντας στο από 08/09/2017 υπηρεσιακό σας σημείωμα, με το οποίο μας διαβιβάσατε την Αναφορά με αριθμ. πρωτ. 2353/07-09-2017 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κος Γεώργιος Δημαράς με θέμα «Εφαρμογή μοντέλων Ηθικού Καταναλωτισμού στην ελληνική αγορά» σας γνωρίζουμε κατ' αρχάς ότι η Διεύθυνσή μας δεν έχει αρμοδιότητα επί του όλου θέματος διότι αφενός μεν η έννοια του Ηθικού Καταναλωτισμού δεν ορίζεται νομοθετικά και αφετέρου δεν προσδιορίζεται το πεδίο εφαρμογής της ενώ κατά τη άποψη μας η εν λόγω έννοια «του Ηθικού Καταναλωτισμού» κινείται στα όρια του Εθιμικού Δικαίου που διαμορφώνεται και εξελίσσεται συνεχώς.

Ειδικότερα σχετικά με την επιστολή του Δρ. Α. Μιχαλόπουλου που επισυνάπτεται στην εν λόγω αναφορά μέσω της οποίας ο εν λόγω κύριος ανέπτυξε ένα πρότυπο μοντέλο συγκριτικής σήμανσης προϊόντων που αποσκοπεί κατά τη γνώμη του στην υπέρβαση των δυσλειτουργιών των καθιερωμένων μοντέλων σήμανσης που τα καθιστούν μη λειτουργικά για την μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας του Ηθικού Καταναλωτισμού, η υπηρεσία θα εξετάσει την εν λόγω πρόταση στα πλαίσια της παροχής στοιχείων στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

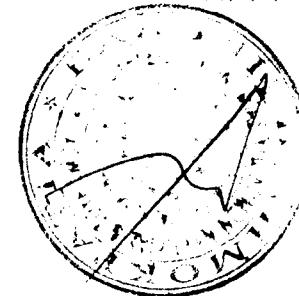
Παράλληλα η υπηρεσία μας έχει εκδώσει την υπ' αριθμ. 62784/6-6-2017 εγκύκλιο στα πλαίσια εφαρμογής του Ν. 4403/2016, σύμφωνα με την οποία οι εταιρείες δημόσιου ενδιαφέροντος που απασχολούν πάνω από 500 άτομα οφείλουν να παρουσιάζουν στις ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις στοιχεία και πληροφορίες και στα πλαίσια της μη

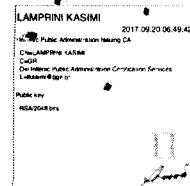
χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος, την κοινωνία, την εργασία, το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την καταπολέμηση της διαφθοράς και της δωροδοκίας καθώς και στοιχεία σχετικά για την εφοδιαστική αλυσίδα.

Ο Γενικός Γραμματέας Εμπορίου
και Προστασίας Καταναλωτή

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΠΑΠΑΔΕΡΑΚΗΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΔΙΓΕΦΕΛΛΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ & ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ & ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ & ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ &
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αθήνα, 20/09/2017

Αριθ. Πρωτ. : 100608 - 20/09/2017

Ταχ. Δ/νση : Πλατεία Κάντιγγος
Ταχ. Κώδικας : 10181 Αθήνα
Πληροφορίες : Αθηνά Σαλάππα
Τηλέφωνο : 2103893502
Fax : 2103843549
Email : salappa@efpolis.gr

ΠΡΟΣ : Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (ιδίων Υπουργείου)
Υπόψη κας Σταθούλη
Email: gstathouli@m nec.gr

KOIN.: Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή

ΘΕΜΑ: «Απάντηση της με αρ. πρωτ. 2353/7.9.2017 Αναφοράς Κοινοβουλευτικού Ελέγχου»

Σε απάντηση της υπ' αρ. πρωτ. 2353/7.9.2017 Αναφοράς του Βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ, κ. Γιώργου Δημαρά, σχετικά με τις προτάσεις του Δρ. Α. Μιχαλόπουλου για την εφαρμογή μοντέλων Ηθικού Καταναλωτισμού στην ελληνική αγορά, σας ενημερώνουμε για τα εξής:

1. Στρατηγικός σκοπός / αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή - Γενικά στοιχεία

Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, στόχο έχει:

- την προάσπιση των δικαιωμάτων των καταναλωτών,
- την προστασία της υγείας, της ασφάλειας και των οικονομικών συμφερόντων τους,
- την προαγωγή της πληροφόρησης και επιμόρφωσής τους ώστε να επηρεάζουν σε όφελός τους τις εξελίξεις στην αγορά,
- την υποστήριξη της οργάνωσής τους σε ενώσεις καταναλωτών και της ακρόασής τους σε θέματα που τους αφορούν, και
- την διαμόρφωση υγιούς καταναλωτικής συνείδησης και προτύπων ορθής καταναλωτικής συμπεριφοράς.

2. Λήψη μέτρων σε εθνικό επίπεδο

2.1. Νομοθετικό πλαίσιο

Το άρθρο 1 – Γενικές Διατάξεις, παράγραφος 1, εδάφιο ε) του ν. 2251/1994 για την προστασία των

καταναλωτών (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι:

«...1. Τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των καταναλωτών τελούν υπό την προστασία του Κράτους.

...ε) την πληροφόρηση και την επιμόρφωσή τους, ιδιαίτερα των ευπρόσβλητων ομάδων καταναλωτών σε θέματα που αφορούν στην αγορά, στον ανταγωνισμό, στον καταναλωτή, στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και στην προαγωγή της βιώσιμης κατανάλωσης...»

Θεσμοθετώντας, ως βασική υποχρέωση της πολιτείας, την μέριμνα για την πληροφόρηση και την επιμόρφωση του καταναλωτικού κοινού για την βιώσιμη κατανάλωση.

2.2. Δράσεις ενημέρωσης/εκπαίδευσης

Ο καταναλωτής μπορεί να ενημερωθεί σχετικά με την βιώσιμη κατανάλωση στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή¹.

Στην ιστοσελίδα μας είναι αναρτημένα επίσης τα κάτωθι ενημερωτικά έντυπα:

- Βιώσιμη Κατανάλωση: Απλά πράγματα που μπορούμε να κάνουμε ως καταναλωτές για να βοηθήσουμε τον πλανήτη².
- Πιο έξυπνα πιο καθαρά³.
- Ecogator: μία πρωτοβουλία που σκοπός της είναι να βοηθήσει τους καταναλωτές στη διαδικασία επιλογής ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών, παρέχοντας τις πιο ενημερωμένες πληροφορίες για τα πιο ενεργειακά αποδοτικά προϊόντα της αγοράς και να τους ενθαρρύνει και να τους υποστηρίξει να υιοθετήσουν ένα ενεργειακά αποδοτικό και οικολογικό τρόπο ζωής⁴.

2.3. Δράση στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2007-2013 με θέμα “Ενημέρωση Και Ευαισθητοποίηση Καταναλωτών Για Την Οικιακή Ανακύκλωση, Προστασία Περιβάλλοντος και Βιώσιμη Κατανάλωση” – καταναλωτική ένωση “BIOZΩ”

Το 2012 η καταναλωτική ένωση “BIOZΩ”, κατόπιν πρότασης της εντάχθηκε ως δικαιούχος στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2007-2013, στην πράξη με θέμα “Ενημέρωση Και Ευαισθητοποίηση Καταναλωτών Για Την Οικιακή Ανακύκλωση, Προστασία Περιβάλλοντος και Βιώσιμη Κατανάλωση”.

Το φυσικό αντικείμενο της πράξης αφορούσε στους εξής στόχους:

- Παρότρυνση/ενημέρωση του καταναλωτή ώστε να προτιμάει τις συσκευασίες, που μπορεί να επαναχρησιμοποιήσει ο ίδιος, πχ γυάλινων αντί πλαστικών, πολλαπλών χρήσεων αντί μιας χρήσεως για αποθήκευση τροφών, υλικών κ.λπ.
- Πληροφόρηση του καταναλωτή για την διαδικασία της ανακύκλωσης (για να ανακυκλώσει ο καταναλωτής τα υλικά στους μπλε κάδους, πρέπει να τα διαχωρίσει σε ανόργανα (Αλουμίνιο, χαρτί κ.λπ.) και οργανικά, ανακύκλωση των ευαίσθητων υλικών (μπαταρίες, λαμπτήρες, ηλεκτρονικά, φάρμακα, αναπτήρες κ.λπ.), ανακύκλωση της οργανικής ύλης με τη μετατροπή του υλικού σε κάτι άλλο Μετατροπή ελαίων σε σαπούνι είτε σε καύσιμη ύλη, ψήσιμο “παλιού” ψωμιού για παξιμάδι, μετατροπή οίνου σε ξύδι, μετατροπή γάλακτος σε άλλα γαλακτοκομικά όπως τυρί, γιαούρτι, ξινόγαλο κ.λπ., ανακύκλωση της οργανικής ύλης είτε για λίπασμα μέσω κομποστοποίησης είτε για ζωοτροφή, από τα υπολείμματα των τροφών)

Για την εν λόγω ενημέρωση – ευαισθητοποίηση των καταναλωτών πραγματοποιήθηκαν ημερίδες, εργαστήρια, σεμινάρια, παρουσιάσεις σε αγορές βιοκαλλιεργητών, οικογιορτές και άλλες εκδηλώσεις, ενημερωτικά φυλλάδια και άλλο έντυπο υλικό, ενημέρωση μέσα από τις ιστοσελίδες (site) και

¹ <http://www.efpolis.gr/el/diasfalisi-oikonomikon-symefronton-katanaloton/101-2015-08-28-10-26-02/2078-2015-08-28-10-29-16.html>

² <http://www.efpolis.gr/el/library2.html?func=startdown&id=65>

³ http://ec.europa.eu/environment/eussd/pdf/brochure_scip/kg006508EL_2.pdf

⁴ <http://www.ecogator.gr>

δημιουργία ιστολογίου επικοινωνίας (Blog) για άμεση επικοινωνία με τους καταναλωτές (ερωτήσεις-απαντήσεις), ενημέρωση με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail)

Επίσης στο πλαίσιο της επιμόρφωσης των καταναλωτών η BIOZΩ προέβει στις εξής ενέργειες:

- **Συλλογή στοιχείων και πληροφοριών:** από έντυπα (Εφημερίδες, βιβλία κ.λπ.), από ερωτηματολόγια - απευθύνονται σε γυναίκες άνδρες, παιδιά και θα συμπληρωθούν από 500 καταναλωτές - συνειδητοποίηση η μη της οικιακής ανακύκλωσης αγαθών, από ψηφιακά μέσα διαδίκτυο (Ιστοσελίδες, βιβλιοθήκες, εγκυκλοπαίδειες κ.λπ.), Βιβλία (eBooks), Συγγράμματα)
- **Επεξεργασία των δεδομένων:** δημιουργία κειμένων για την οικιακή ανακύκλωση, που θα περιλαμβάνουν συμβουλές, φωτογραφίες και Video, δημιουργία συστήματος ερωτήσεων-απαντήσεων (FAQ)
- **Παρουσίαση και προώθηση υλικών για την ενημέρωση των καταναλωτών:** έκδοση φυλλαδίου και διανομή του σε 20.000 καταναλωτές σε ημερίδες, εργαστήρια, σεμινάρια, οικογιορτές και άλλες εκδηλώσεις, δημιουργία ενημερωτικών ιστοσελίδων με video και φωτογραφίες στον ιστότοπο της BIOZΩ με τίτλο οικιακή ανακύκλωση, δημιουργία ενημερωτικού blog για την αμεσότερη επικοινωνία με τους καταναλωτές και απαντήσεις σε ερωτήσεις, ενημέρωση και απαντήσεις σε ερωτήσεις μέσα από ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, δημιουργία δύο ηλεκτρονικών ενημερώσεων (news letters) με video και φωτογραφίες κατά κατηγορία υλικών (ανόργανα, οργανικά), διοργάνωση 3 εκδηλώσεων. Μίας ημερίδας και δύο εργαστηρίων για την παρουσίαση με video και φωτογραφίες των υλικών στους καταναλωτές και στις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, παρεμβάσεις σε τουλάχιστον 10 αγορές βιοκαλλιεργητών, οικογιορτές και άλλες εκδηλώσεις της κοινωνίας των πολιτών με φυλλάδια, εργαστήρια και παρουσιάσεις, διαχείριση των δράσεων και καταγραφή των αποτελεσμάτων με την πρόσληψη δύο εργαζομένων και την δημιουργία δύο θέσεων εργασίας με γραφεία, H/Y κ.λπ. για 6 μήνες.

3. Δράσεις σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η υπηρεσία μας από το 2015 παρακολουθεί τις παρακάτω δράσεις-πρωτοβουλίες της Ε.Ε.:

3.1. Σχέδιο δράσης της Ε.Ε. για την κυκλική οικονομία⁵

Τον Δεκέμβριο 2015 η Ε.Ε. ανακοίνωσε ένα σχέδιο δράσης της Ε.Ε. για την κυκλική οικονομία βασιζόμενη στο ότι οι επιλογές που πραγματοποιούνται από εκατομμύρια καταναλωτές μπορούν να υποστηρίξουν ή να παρεμποδίσουν την κυκλική οικονομία και διαμορφώνονται με βάση τις πληροφορίες στις οποίες έχουν πρόσβαση οι καταναλωτές, την ποικιλία και τις τιμές των διαθέσιμων προϊόντων και το κανονιστικό πλαίσιο. Οι καινοτόμες μορφές κατανάλωσης μπορούν επίσης να υποστηρίξουν την ανάπτυξη της κυκλικής οικονομίας: τέτοιες είναι π.χ. η κοινή χρήση προϊόντων ή υποδομών (συνεργατική οικονομία), η κατανάλωση υπηρεσιών αντί προϊόντων και η χρήση πλατφορμών τεχνολογίας πληροφορικής ή ψηφιακής τεχνολογίας. Αυτές οι νέες μορφές κατανάλωσης συχνά αναπτύσσονται από επιχειρήσεις ή πολίτες και πρωθυσίουνται στο εθνικό, το περιφερειακό και το τοπικό επίπεδο. Η Επιτροπή υποστηρίζει αυτά τα νέα επιχειρηματικά και καταναλωτικά μοντέλα μέσω του προγράμματος «Ορίζοντας 2020».

3.2. Ομάδας εργασίας της Ε.Ε. για την συμπεριφορική οικονομία

Τον Μάρτιο του 2015 η υπηρεσία μας συμμετείχε στην 1^η ομάδα εργασίας που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες σχετικά με το πώς η ανάλυση της οικονομικής και ψυχολογικής συμπεριφοράς των καταναλωτών-πολιτών μιας κοινωνίας μπορεί να συνδράμει στην χάραξη μίας νέας πολιτικής ή

⁵ Βρυξέλλες κείμενο 14972/2015 – Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

στην αναδιαμόρφωση/βελτίωση μίας υφιστάμενης πολιτικής, σε ένα συγκεκριμένο πεδίο.

Τα βασικά σημεία που προέκυψαν από την συνεδρίαση είναι τα εξής:

1° Η ανάλυση της οικονομικής συμπεριφοράς και ψυχολογίας του καταναλωτή-πολίτη μπορεί να συνδράμει στην διαμόρφωση μίας πολιτικής μέσα από την δημιουργία ενός νέου νομοθετικού πλαισίου ή την βελτίωση του υφιστάμενου.

2° Τα πεδία πολιτικής στα οποία μέχρι σήμερα από κάποια Κ-Μ έχει εφαρμοσθεί η συμπεριφορική οικονομία αφορούν στην προστασία καταναλωτή (π.χ. αποφάσεις πριν την υπογραφή συμβολαίων), στην φορολογία (π.χ. πληρωμή φόρων), περιβάλλον (π.χ. ενίσχυση περιβαλλοντικής συνείδησης).

3° Η συμπεριφορική οικονομία μπορεί να εφαρμοσθεί σε κάθε Κ-Μ αποτελεσματικά όταν λειτουργούν ομάδες μελέτης της οικονομικής συμπεριφοράς. Κάθε Κ-Μ που ενδιαφέρεται θα πρέπει να λάβει τεχνογνωσία από Κ-Μ στο οποίο ήδη λειτουργεί παρόμοια ομάδα (π.χ. Ολλανδία, Σουηδία, HB, Γερμανία, Γαλλία).

4° Τα Κ-Μ προτρέπονται από την Ε.Ε. να δημιουργήσουν ομάδες ανάλυσης/μελέτης συμπεριφορικής οικονομίας με σκοπό την χάραξη πολιτικής σε ένα πεδίο με αποτελεσματικό τρόπο, εξασφαλίζοντας έτσι ελάχιστο κόστος αλλά και διαρκή συνεργασία με ακαδημαϊκούς και ερευνητικά κέντρα.

Εν κατακλείδι, σας ενημερώνουμε ότι οι εν λόγω προτάσεις θα ληφθούν υπόψη σε ενδεχόμενη νομοθετική ή άλλη πρωτοβουλία της κυβέρνησης στο πλαίσιο υλοποίησης της στρατηγικής της βιώσιμης ανάπτυξης, της εταιρικής υπευθυνότητας και της ενίσχυσης της προστασίας των δικαιωμάτων των πολιτών ως καταναλωτών.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Ο προϊστάμενος του τμήματος Διοικητικής
Υποστήριξης, Οργάνωσης & Τεχνικών
Υπηρεσιών Τομέα Ανάπτυξης

κ.α.α.
ΚΑΣΙΜΗ ΛΑΜΠΡΙΝΗ

**Ο Γενικός Γραμματέας Εμπορίου και
Προστασίας Καταναλωτή**

Αντώνιος Παπαδεράκης

Εσωτερική Διανομή:

1. Γεν. Δ/νση Προστασίας Καταναλωτή & Εποπτείας της Αγοράς